

**KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞI**

**Pedagojik Formasyon için
Öğretmenlik
Uygulaması Kılavuzu**

KARS
2016

Bu yönerge, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun ilgili hükümleri, Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğünün B.08.0.ÖEG.0.13.01.02-300.8.2.55-4392 sayılı yazısı ve “Milli Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Arasında Öğretmen Adaylarının Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Olarak Yapacakları Öğretmenlik Uygulaması’na İlişkin Koordinasyon ve İş Birliği Protokolü’ne dayanılarak hazırlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1	5
GİRİŞ	5
Okullarda Uygulama Çalışmalarının Kapsamı	5
Öğretmenlik Uygulaması	5
BÖLÜM 2	6
ÖĞRETMEN ADAYLARININ MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINA BAĞLI EĞİTİM ÖĞRETİM KURUMLARINDA YAPACAKLARI OKUL UYGULAMALARINA İLİŞKİN YÖNERGE	6
BİRİNCİ BÖLÜM: GENEL HÜKÜMLER	6
<i>Amaç</i>	6
<i>Kapsam</i>	6
<i>Dayanak</i>	6
<i>Tanımlar</i>	6
İKİNCİ BÖLÜM: ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI İLKELERİ	7
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLAR	8
<i>a) Öğretmen Yetiştirme Türk Milli Komitesinin görev, yetki ve sorumlulukları:</i>	8
<i>b) Fakülte yönetiminin görev, yetki ve sorumlulukları:</i>	9
<i>c) Fakülte uygulama koordinatörünün görev ve sorumlulukları:</i>	9
<i>d) Bölüm uygulama koordinatörünün görev ve sorumlulukları:</i>	9
<i>e) Uygulama öğretim elemanlarının görev ve sorumlulukları:</i>	9
<i>f) İl-İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünün görev, yetki ve sorumlulukları</i>	10
<i>g) Milli Eğitim Müdürlüğü uygulama koordinatörünün görev ve sorumlulukları:</i>	10
<i>h) Uygulama Okulu müdürlüğünün görev, yetki ve sorumlulukları:</i>	10
<i>İ) Uygulama Okulu koordinatörünün görev ve sorumlulukları:</i>	11
<i>i) Uygulama öğretmeninin görev ve sorumlulukları:</i>	11
<i>j) Öğretmen adayının görev ve sorumlulukları:</i>	11
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: UYGULAMANIN YAPILMASI	11
BEŞİNCİ BÖLÜM: ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER	13
BÖLÜM 3	14
ÖĞRETMENLERDE BULUNMASI GEREKEN YETERLİKLER	14
1. ALAN BİLGİSİ	14
2. ÖĞRETME-ÖĞRENME SÜRECİNİ YÖNETME	14
3. ÖĞRENCİ KİŞİLİK(REHBERLİK) HİZMETLERİ	15
4. KİŞİSEL VE MESLEKİ ÖZELLİKLER	15
BÖLÜM 4	16
ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERSİ	16

Dersin Tanımı ve Kapsamı	16
Öğretmen Adayı Dosyaları.....	17
Okuldaki Uygulama Öğretmeninin Yapması Gerekenler	18
Uygulama Öğretim Elemanının Yapması Gerekenler	18
ÖĞRETMENLİK UYGULAMASININ DEĞERLENDİRİLMESİ.....	18
<i>DÖNÜT VERME</i>	20
ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI	21
EKLER.....	21
ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERSİ ÇALIŞMA PLANI	22
ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERSİ GÖZLEM FORMU	23
ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERSİ NOT ÇİZELGESİ.....	25
UYGULAMA ETKİNLİKLERİ YOKLAMA ÇİZELGESİ.....	26
ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERSİ	27
GÜNLÜK DEVAM ÇİZELGESİ.....	27

BÖLÜM 1

GİRİŞ

Bu kılavuz, eğitim fakültelerinde uygulamadan sorumlu **Öğretim Elemanları**, öğretmen adaylarının yetiştirilmesinde görev alacak olan okullardaki **Uygulama Öğretmenleri** ve okullarda öğretmenlik için hazırlanan **Öğretmen Adayları** için hazırlanmıştır. Kılavuzdaki etkinlikler, uygulama yapacak öğretmen adayları tarafından gerçekleştirilecektir. Öğretmen adaylarının bu çalışmaları, ilgili öğretim elemanları ile uygulama okullarına giden öğretmen adaylarının yanlarında çalıştıkları uygulama öğretmenleri tarafından izlenecek ve desteklenecektir.

Okullarda Uygulama Çalışmalarının Kapsamı

Öğretmen adaylarının, öğretmenliğe hazırlanmaları sırasında öğretmen ve öğrencilerle birlikte **uygulama çalışmaları** yapmaları esastır. Bu kılavuzda, okullarda yapılacak iki ayrı uygulama çalışması hakkında bilgi verilmektedir. Bu kılavuzda, öğretmenlik uygulamasının programdaki yeri ve zamanı ile yapılması gerekenler hakkında ayrıntılı bilgiler yer almaktadır.

Öğretmenlik Uygulaması

Öğretmenlik Uygulaması, dersinde öğretmen adayları, farklı sınıf ve ünitelerle ilgili olarak, kendi aralarında bağlantılı öğretme-öğrenme etkinlikleri hazırlayacaklar ve böylece öğretme-öğrenme etkinliklerinde süreklilik, aşamalılık ve dayanışıklık sağlamayı öğreneceklerdir. Aynı zamanda, öğrencileri tanıma ve sınıf içinde olup bitenlere tam olarak katılma olanağı bulacaklardır. Öğrencilerin öğretme-öğrenme etkinliklerinden kendileri için en iyi şekilde yararlanma olanakları elde etmelerini sağlama yollarını öğreneceklerdir.

Öğretmenlik uygulaması sırasında öğretmen adayları, öğretmenlerin ders yüklerinin yaklaşık yarısı kadar bir yük taşımalıdır. Öğretmenlik uygulaması sırasında yapılacak çalışmalar, dönem başlamadan önce ve öğrenciler ile onlara kılavuzluk yapacak uygulama öğretmenlerinin görüşleri alınarak planlanmalıdır.

BÖLÜM 2

ÖĞRETMEN ADAYLARININ MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINA BAĞLI EĞİTİM ÖĞRETİM KURUMLARINDA YAPACAKLARI OKUL UYGULAMALARINA İLİŞKİN YÖNERGE

BİRİNCİ BÖLÜM: GENEL HÜKÜMLER

Amaç

Madde 1- Bu yönergenin amacı, öğretmen adaylarının, öğretmenlik mesleğine daha iyi hazırlanmalarını, öğrenimleri süresince kazandıkları genel kültür, özel alan eğitimi ve öğretmenlik mesleğiyle ilgili bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıklarını gerçek bir eğitim-öğretim ortamı içinde kullanabilme yeterliliği kazanmalarını sağlayacak uygulama çalışmalarına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu yönerge, öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarındaki öğrencilerin, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ve özel eğitim ve öğretim kurumlarında yapacakları öğretmenlik uygulaması çalışmalarının, amaç, ilke ve yöntemlerini kapsar.

Dayanak

Madde 3- Bu yönerge, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun ilgili hükümleri, Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğünün B.08.0.ÖEG.0.13.01.02-300.8.2.55-4392 sayılı yazısı ve "Milli Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Arasında Öğretmen Adaylarının Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Olarak Yapacakları Öğretmenlik Uygulaması"na İlişkin Koordinasyon ve İş Birliği Protokolü'ne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu yönergede geçen:

"**Öğretmen Adayı**", öğretmenlik programlarına devam eden, öğretmeni olacağı öğretim düzeyi ve alanında, okul ortamında, öğretmenlik uygulaması yapan yüksek öğretim kurumu öğrencisini,

"**Öğretmenlik Uygulaması**", öğretmen adaylarına, öğretmeni olacağı alanda ve öğretim düzeyinde, bizzat sınıf içinde öğretmenlik becerisi kazandıran ve belirli bir dersi ya da dersleri planlı bir şekilde öğretmesini sağlayan; uygulama etkinliklerinin tartışılıp değerlendirildiği bir dersi,

"**Fakülte**", öğretmen yetiştiren fakülte ve yüksek okulları,

"**Uygulama Okulu**", öğretmenlik uygulamalarının yürütüldüğü, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî, özel, yatılı-pansiyonlu ve gündüzlü, okul öncesi, ilköğretim, genel ve meslekî orta öğretim, özel eğitim ile çıraklık ve yaygın eğitim kurumlarını,

"**Fakülte Uygulama Koordinatörü**", öğretmen adaylarının okullarda yapacakları uygulama etkinliklerinin, öğretim elemanı, millî eğitim müdürlüğü koordinatörü ve uygulama okulo koordinatörüyle birlikte, planlanan ve belirlenen esaslara göre yürütülmesini sağlayan, eğitim ve öğretimden sorumlu dekan yardımcısı veya yüksek okul müdür yardımcısını,

"**Bölüm Uygulama Koordinatörü**", fakülte-uygulama okulu iş birliği sürecinde, bölümün öğretmenlik uygulamaları ile ilgili yönetim işlerini planlayan ve yürüten öğretim elemanını,

"**Uygulama Öğretim Elemanı**", alanında deneyimli ve öğretmenlik formasyonuna sahip, öğretmen adaylarının uygulama çalışmalarını planlayan, yürüten ve değerlendiren yüksek öğretim kurumu öğretim elemanını,

"**Millî Eğitim Müdürlüğü Uygulama Koordinatörü**", öğretmen adaylarının okullarda yapacakları uygulama etkinliklerinin, fakülte ve okul koordinatörleriyle birlikte planlanan esaslara göre yürütülmesini sağlayan, ilde millî eğitim müdürü veya yardımcısı, ilçede ise ilçe millî eğitim müdürü ya da şube müdürü,

"**Uygulama Okulu Koordinatörü**", okulundaki uygulama etkinliklerinin belirlenen esaslara uygun olarak yürütülmesi için uygulama okulu, ilgili kurumlar ve kişiler arasında iletişim ve koordinasyonu sağlayan okul müdürünü veya yardımcısını,

"**Uygulama Öğretmeni**", uygulama okulunda görevli, öğretmenlik formasyonuna sahip, alanında deneyimli öğretmenler arasından seçilen, öğretmen adayına öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği davranışları kazanmasında rehberlik ve danışmanlık yapan sınıf veya ders öğretmenini,

"**Öğretmen Yetiştirme Millî Komitesi**", öğretmen yetiştirme sisteminin daha kalıcı ve etkin bir şekilde işlenmesini sağlamak ve daha nitelikli öğretmen yetiştirmeye katkıda bulunmak üzere Millî Eğitim Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu ve **öğretmen yetiştiren kurumlar**⁽¹⁾ın temsilcilerinden oluşan danışma organını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM: ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI İLKELERİ

Madde 5- Öğretmenlik uygulaması, aşağıdaki ilkeler doğrultusunda planlanır, programlanır ve yürütülür.

a) Kurumlar arası iş birliği ve koordinasyon ilkesi: Öğretmenlik uygulamasına ilişkin esaslar Millî Eğitim Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından ortaklaşa belirlenir. Uygulama çalışmaları, sorumlulukların paylaşılması temelinde belirlenen esaslara dayalı olarak, millî eğitim müdürlükleri ile **öğretmen yetiştiren kurumlar**⁽¹⁾ın koordinasyonunda yürütülür. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı bünyesinde kurulan Öğretmen Yetiştirme Millî Komitesi bu esasların belirlenmesinde aktif rol oynar.

b) Okul ortamında uygulama ilkesi: Öğretmenlik uygulamaları, öğretmen adaylarının öğretmeni olacağı öğretim düzeyinde, alanlarına uygun gerçek etkileşim ortamından il-ilçe millî eğitim müdürlükleri ile fakülte dekanlıkları tarafından belirlenen Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî, özel, yatılı-pansiyonlu ve gündüzlü, okul öncesi, ilköğretim, genel ve meslekî orta öğretim, özel eğitim ile çıraklık ve yaygın eğitim kurumlarında yürütülür.

c) Aktif katılma ilkesi: Öğretmen adaylarının, öğretme-öğrenme ve iletişim süreçlerine etkili bir biçimde katılmaları esastır. Bunun için, öğretmenlik uygulamasında her öğretmen adayından, bir dizi etkinliği bizzat gerçekleştirmesi istenir. Öğretmen adaylarının; bunları aşamalı olarak, süreklilik içinde ve artan bir sorumlulukla yürütmeleri sağlanır.

Öğretmen adayları; uygulama hazırlığı, uygulama okulunda gözlem, uygulama öğretmenin görevlerine katılma, eğitim-öğretim/yönetim ve ders dışı etkinliklere katılma, uygulama çalışmalarını değerlendirme etkinliklerini gerçekleştirir.

d) Uygulama sürecinin geniş zaman dilimine yayılması ilkesi: Öğretmenlik uygulaması programı; planlama, inceleme, araştırma, katılma, analiz etme, denetleme, değerlendirme ve geliştirme gibi kapsamlı bir dizi süreçten oluşur. Bu süreçlerin her biri hazırlık, uygulama, değerlendirme ve geliştirme aşamalarından oluşmaktadır. Öğretmen adayının, öğretmenlik davranışlarını bu süreçler yoluyla istenilen düzeyde kazanabilmesi için fiilen uygulama yapacağı süreden çok daha fazla zamana ve çabaya ihtiyacı vardır. Bu nedenle öğretmenlik uygulamaları; öğretmen adayına giderek artan bir sorumluluk ve uygulama yeterliliği kazandırmak için, en az bir yarı yıla yayılarak programa yerleştirilir.

e) Ortak değerlendirme ilkesi: Uygulama etkinliklerini birlikte planlayıp yürüttükleri için öğretmen adayının öğretmenlik uygulamasındaki performansı, uygulama öğretim elemanı ve uygulama öğretmeni tarafından ayrı ayrı değerlendirilir. Öğretmen adayının öğretmenlik uygulamasındaki başarısı, uygulama öğretim elemanı ve uygulama öğretmenin yaptığı değerlendirmelerin fakültenin "Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği" gereğince birleştirilmesiyle not olarak belirlenir. Uygulama öğretim elemanı notları fakülte yönetimine teslim eder.

f) Kapsam ve çeşitlilik ilkesi: Öğretmenlik mesleği, ders hazırlığı, dersi sunma, sınıf yönetimi, atölye ve laboratuvar yönetimi, okul ve aile mesleği ile ilgili konularda öğrenciye rehberlik yapma, öğrenci başarısını değerlendirme, yönetim işlerine ve eğitsel çalışmalara katılma gibi çok çeşitli faaliyetleri kapsamaktadır. Ayrıca öğretmenler, çeşitli bölgelerde, farklı olarak ve koşullara sahip genel-meslekî, gündüzlü-yatılı, pansiyonlu, şehir ve köy okullarında, müstakil veya birleştirilmiş sınıflarda görev yapmaktadır. Bu nedenle öğretmenlik uygulaması, öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği tüm görev ve sorumluluk alanlarını kapsayacak şekil ve çeşitlilikte planlanır ve yürütülür.

g) Uygulama sürecinin ve personelinin sürekli geliştirilmesi ilkesi: Öğretmenlik uygulaması çalışmalardan elde edilen sonuçlara göre; öğretmenlik uygulaması süreci ve buna paralel olarak uygulamaya katılan personel yeterlilikleri sürekli geliştirilir.

h) Uygulamanın yerinde ve denetimli yapılması ilkesi: Öğretmenlik uygulamasından beklenen faydanın sağlanabilmesi, ancak; öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması kapsamında yapacakları etkinlikleri, öğrencisi buldukları fakültenin öğretim elemanlarının yakından izleme, rehberlik etme, yanlışlarını düzeltme, eksikliklerini tamamlama ve değerlendirme çabaları ile mümkündür. Bu nedenle öğretmenlik uygulaması, fakültenin bulunduğu il veya ilçelerdeki uygulama okulları ile ilgili kurumlarda yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLAR

Madde 6- Öğretmenlik uygulamasında;

a) Öğretmen Yetiştirme Türk Milli Komitesinin görev, yetki ve sorumlulukları:

1. Yükseköğretim Kurulu ile Millî Eğitim Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu ile Fakülteler ve diğer ilgili kurumlar arasındaki bilgi akışını sağlar.

2. Öğretmen yetiştirilmesi ve eğitiminin en önemli boyutlarından biri olan fakülte okul iş birliği konusunda gerekli görülen model ve alt yapı çalışmalarını gerçekleştirir.

3. Ülkenin ihtiyaçları ve öncelikleri ile alandaki çağdaş gelişmeler ve araştırma bulguları doğrultusunda hizmet öncesi ve hizmet içi öğretmen yetiştirme sürecini etkin ve verimli hale getirir.

4. Ülkenin önceliklerini ve öğretmen açığı olan bölgeleri saptar, her branş için gerekli olan öğrenci sayısının dağılımını yapar ve öğretmenlerin temini ve istihdamı ile ilgili olarak Millî Eğitim Bakanlığı ile iş birliği ve koordinasyon içerisinde çalışır.

5. Öğretmen yetiştirme ve eğitimi programlarını ve derslerini oluşturup, güncelleştirir.

6) Öğretmen yetiştirme ve eğitimi derslerine ilişkin ulusal ölçütleri geliştirir ve uygulamayı değerlendirir.

b) Fakülte yönetiminin görev, yetki ve sorumlulukları:

1. Bölümlerden gelen önerileri dikkate alarak uygulama öğretim elemanlarını belirler.

2. İl-ilçe millî eğitim müdürlüğü uygulama koordinatörünün iş birliği ile uygulama okullarını belirler.

3. Uygulama okullarındaki etkinliklerin, etkili ve verimli bir biçimde yürütülmesini, denetlenmesini sağlar.

4. Uygulama sürecinde, **öğretmen yetiştiren kurumlar⁽¹⁾**-uygulama okulu iş birliğinin gerçekleştirilmesi için her yıl belirli zamanlarda uygulama çalışmalarına ilişkin toplantılar, kurs ve seminerler düzenler.

c) Fakülte uygulama koordinatörünün görev ve sorumlulukları:

1. Bölüm uygulama koordinatörü ve millî eğitim müdürlüğü uygulama koordinatörü ile iş birliği yaparak uygulama okullarını belirler, öğretmen adaylarının bu okullara dağılımını sağlar.

2. Uygulama çalışmalarını, fakülte adına izler ve denetler.

3. Öğretmenlik uygulaması çalışmalarını değerlendirir ve geliştirilmesi için gerekli önlemleri alır.

d) Bölüm uygulama koordinatörünün görev ve sorumlulukları:

1. Bölümle ilgili uygulama çalışmaları konusunda, bölüm uygulama öğretim elemanları arasındaki koordinasyon ve iş birliğini sağlar.

2. Uygulama öğretim elemanlarının ve her uygulama öğretim elemanının sorumluluğuna verilen öğretmen adaylarının listesini hazırlar; fakülte uygulama koordinatörüne iletir.

3. Uygulama okullarının seçiminde fakülte uygulama koordinatörüne yardım eder.

e) Uygulama öğretim elemanlarının görev ve sorumlulukları:

1. Öğretmen adaylarını, öğretmenlik uygulaması etkinliklerine hazırlar.

2. Öğretmen adaylarının uygulama çalışmaları kapsamındaki etkinliklerini, uygulama okulu koordinatörü ve uygulama öğretmeni ile birlikte planlar.
- 3- Öğretmen adayının çalışmalarını, uygulama öğretmeni ile birlikte düzenli olarak izler, denetler.
4. Uygulamanın her aşamasında öğretmen adayına gerekli rehberliği ve danışmanlığı yapar.
- 5- Uygulama sonunda öğretmen adayının çalışmalarını, uygulama öğretmeni ile birlikte değerlendirir ve sonucu not olarak fakülte yönetimine bildirir.

f) İl-İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün görev, yetki ve sorumlulukları

1. Öğretmenlik uygulaması yapılacak illerde il millî eğitim müdür yardımcılarında birini, merkez ilçeler dışındaki ilçelerde ilçe millî eğitim şube müdürlerinden birini "millî eğitim müdürlüğü uygulama koordinatörü" olarak görevlendirir.
2. Fakülte uygulama koordinatörünün iş birliği ile sosyo-ekonomik ve kültürel düzeyi farklı kent ve köy uygulama okullarını ve her okulun uygulama kontenjanlarını öğretmenlik alanları itibariyle belirler, kontenjanların fakülteye dağıtımını yapar.
3. Fakültenin düzenleyeceği uygulama çalışmalarına ilişkin toplantı, seminer ve kurslara; millî eğitim müdürlüğü uygulama koordinatörü, uygulama okulu koordinatörleri ile uygulama öğretmenlerinin katılımını sağlar.
4. Eğitim Fakültesi ve uygulama okulları arasında koordinasyonu ve iş birliğini kolaylaştırıcı önlemler alır.
5. Uygulama çalışmalarını izler ve denetler.

g) Milli Eğitim Müdürlüğü uygulama koordinatörünün görev ve sorumlulukları:

1. Fakülte ve okul uygulama koordinatörleri ile iş birliği yaparak uygulama okullarını belirler.
2. Uygulama okullarının, uygulama kontenjanlarını öğretim alanları itibariyle belirler, fakülteye dağılımını sağlar.
3. Öğretmenlik uygulamalarını denetler, değerlendirir, etkili bir biçimde yürütülmesi için gerekli önlemleri alır.

h) Uygulama Okulu müdürlüğü'nün görev, yetki ve sorumlulukları:

1. Uygulama okulu koordinatörünü belirler,
2. Uygulama öğretim elemanlarının iş birliği ile uygulama öğretmenlerini belirler.
3. Uygulama öğretmenleri ve öğretmen adaylarıyla toplantı yapar, kendilerine görev ve sorumluluklarını bildirir.
4. Uygulama çalışmalarının etkili ve verimli bir biçimde yapılabilmesi için gerekli eğitim ortamını sağlar.
5. Uygulama öğretmenlerinin uygulama çalışmalarını denetler.

1) Uygulama Okulu koordinatörünün görev ve sorumlulukları:

1. Millî eğitim müdürlüğü, okul yönetimi ve fakülte arasındaki koordinasyon ve iş birliğini sağlar,
2. Uygulama öğretim elemanı ve uygulama öğretmeni ile iş birliği yaparak öğretmen adaylarının uygulama çalışmaları kapsamındaki etkinlikleri planlar.
3. Uygulama çalışmalarını izler, değerlendirir ve sağlıklı yürütülmesi için gerekli önlemleri alır.

i) Uygulama öğretmenin görev ve sorumlulukları:

1. Uygulama öğretim elemanı ve uygulama okulu koordinatörü ile iş birliği yaparak öğretmen adaylarının uygulama çalışmaları kapsamındaki etkinlikleri hazırlar.
2. Uygulama programının gerektirdiği etkinliklerin yürütülmesini sağlar, uygulama etkinliklerinin başarılı bir biçimde yerine getirilmesi için öğretmen adayına rehberlik eder, bu etkinlikleri izler ve denetler.
3. Uygulama sonunda öğretmen adayının uygulama çalışmalarını değerlendirir, uygulama okulu koordinatörüne teslim eder.

j) Öğretmen adayının görev ve sorumlulukları:

1. Uygulama programının gereklerini yerine getirmek için planlı ve düzenli çalışır. Uygulama öğretim elemanı, uygulama öğretmeni ve diğer öğretmen adayları ile iş birliği içinde planlı bir şekilde çalışır.
2. Uygulama programının gereklerini yerine getirirken okul yönetimi, uygulamadan sorumlu öğretim elemanı, öğretmenler ve diğer görevlilerle iş birliği yapar.
3. Öğretmenlik uygulaması etkinlikleri kapsamında, yaptıkları çalışmaları ve raporları içeren bir dosyayı uygulama öğretim elemanına teslim eder.
4. Kişisel ve meslekî yeterliliğini geliştirmek için sürekli çaba gösterir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: UYGULAMANIN YAPILMASI

Öğretmenlik Uygulamasının Zamanı ve Süresi

Madde 7- Lisans ve yüksek lisans düzeyinde öğretmen yetiştiren programlarda öğretmenlik uygulaması, son dönemde haftada bir tam, ya da iki yarı gün olmak üzere en az bir yarı yıl süre ile yapılır. Öğretmen adayları, bu sürenin en az 24 ders saatini bizzat ders vererek değerlendirir.

Uygulama okullarının kapasitesi ve öğretmen adaylarının sayısı dikkate alınarak, öğretmen adayları ikiye bölünüp her iki yarı yılda da öğretmenlik uygulamaları sürdürülebilir.

Uygulamanın Planlanması, Yürütülmesi ve Değerlendirilmesi

Madde 10- Uygulamaya ilişkin aşağıdaki işlemler yapılır.

a) Fakülte uygulama koordinatörü, öğretmenlik alanlarına göre öğretmen adayı sayılarını her öğretim döneminin başında ilgili bölüm ve ana bilim dalı başkanı ile iş birliği yaparak belirler.

b) İl-ilçe millî eğitim müdürlüğü uygulama koordinatörü, uygulama okulu olarak seçilebilecek okulların müdürleri ile iş birliği yaparak, uygulama okullarını ve her okulun öğretmen adayı kontenjanını, öğretmenlik alanları itibarıyla belirler.

c) İl-ilçe millî eğitim müdürlüğü uygulama koordinatörü ile fakültelerin uygulama koordinatörleri bir araya gelerek uygulama okullarının ve uygulama kontenjanlarının, öğretmenlik alanları itibarıyla fakültelere dağılımını yapar.

d) Fakülte uygulama koordinatörü, bölüm uygulama koordinatörleri ile iş birliği yaparak;

kendi fakültelerindeki her uygulama öğretim elemanına düşen öğrenci sayısı 15'i geçmeyecek şekilde öğretmen adaylarının gruplarının ve her grubun sorumlu öğretim elemanını belirler.

e) Fakülte uygulama koordinatörü, kendilerine ayrılan uygulama kontenjanlarını dikkate alarak, uygulama öğretim elemanlarının ve sorumlu oldukları öğretmen adaylarının alanlarına ve uygulama okullarına göre dağılımlarını gösteren listeyi hazırlayarak, il-ilçe millî eğitim müdürlüklerine gönderir.

İl-ilçe millî eğitim müdürlüğü; valilik/kaymakamlık onayını aldıktan sonra bu listeyi, uygulama okul müdürlüklerine ve ilgili fakülte dekanlıklarına gönderir.

f) Uygulama okulu koordinatörü, uygulama öğretim elemanları ile iş birliği yaparak uygulama öğretmenlerini belirler. Uygulama öğretmeni başına düşen öğrenci sayısının 6'yı, ancak ders başına düşen öğrenci sayısının 2'yi geçmeyecek biçimde dağılımını yapar.

g) Uygulama öğretim elemanı, sorumluluğuna verilen öğretmen adaylarını, öğretmenlik uygulamasının dayandığı temeller, uygulama programında yer alacak etkinlikler ve uyulması gereken kurallar konusunda bilgilendirir.

h) Uygulama öğretim elemanı, sorumluluğuna verilen öğretmen adaylarını uygulama okuluna götürerek, okul yöneticileri, uygulama okulu koordinatörü ve uygulama öğretmenleri ile tanıştırır.

Uygulama okulu koordinatörü, öğretmen adaylarına okulu gezdirerek çeşitli birimlerini tanıtır ve etkinlikleri hakkında bilgi verir.

i) Uygulama öğretim elemanı, uygulama öğretmeni ve öğretmen adayları ile birlikte öğretmenlik uygulaması etkinlik planını hazırlar.

i) Öğretmen adayları, uygulama öğretim elemanı ve uygulama öğretmenin gözetim ve rehberliğinde öğretmenlik uygulamasının etkinlik planında belirtilen çalışmaları yerine getirir.

Her etkinliğe ilişkin ayrıntılı bir çalışma raporu hazırlar.

j) Uygulama öğretim elemanı veya uygulama öğretmeni, izlediği derslerle ilgili gözlemlerini kaydeder. Gözlem sonuçlarını dersten sonra öğretmen adayı ile değerlendirir.

k) Uygulama öğretim elemanı, öğretmen adayları ile birlikte, her hafta-okulda yapılan uygulamalarla ilgili gelişmeleri tartışır ve değerlendirir.

l) Uygulamalar sonunda öğretmen adayı, etkinlik planı çerçevesinde yürüttüğü çalışmalarını ve raporları içeren dosyayı tamamlar, uygulama öğretim elemanına teslim eder.

m) Öğretmen adaylarının başarısı, uygulama öğretim elemanı ve uygulama öğretmeni tarafından ayrı ayrı değerlendirilir. Uygulama öğretim elemanı bu notları birleştirerek fakülte yönetimine teslim eder.

BEŞİNCİ BÖLÜM: ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde 11- Uygulama çalışmalarının çeşitli nedenlerle bir okulda tamamlanamaması halinde eksik kalan kısmı, başka bir okulda tamamlattırılır.

Madde 12- Öğretmen adayı, fakültesinin bulunduğu il veya ilçede uygulama yapacağı bir okul veya program bulunmaması halinde, fakülte kurulunca denkliği kabul edilen yakın bir alanda uygulama yapar.

Madde 13- Öğretmen adayının öğrenim gördüğü ilde uygulamanın yapılacağı bir okul, program ve de yakın bir alanın belirlenememesi durumunda, öğretmenlik uygulaması, günlük ulaşımı mümkün olan il veya ilçede yapılır.

Madde 14- Denkliği kabul edilen bir alanın bulunmaması ya da doğal afetler ve benzeri olağanüstü durumlar nedeniyle aynı veya yakın il-ilçede öğretmenlik uygulamasının tamamen veya kısmen yapılmaması halinde, öğretmen adayları aynı programı uygulayan bir başka fakültenin öğretmen adayları ile birlikte uygulama yaparlar. Öğretmen adayları, ilgili dönemin tüm derslerini uygulama yaptıkları fakültede tamamlar. Bunun için, fakültelerin bağlı oldukları üniversiteler arasında bir protokol yapılır. Öğretmen adaylarının barınma ihtiyaçları Millî Eğitim Bakanlığı ve mahallîn mülkî amirliklerince sağlanır.

Disiplin Kuralları

Madde 15- Öğretmen adayları, uygulama yaptıkları okullarda devam devamsızlık, günlük ders programları ile öğretim müfredatının uygulanması konularında öğretmenlerin tabi oldukları kurallara uymakla yükümlüdürler. Adaylara, disiplin ve diğer konularda yüksek öğretim kurumları mevzuatı uygulanır.⁽²⁾

Yürürlük

Madde 16- Bu Yönerge, onaylandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 17- Bu Yönerge hükümlerini, Millî Eğitim Bakanı yürütür.

BÖLÜM 3

ÖĞRETMENLERDE BULUNMASI GEREKEN YETERLİKLER

Aşağıda, bütün öğretmen yetiştirme programlarına uygulanabilir nitelikte olan bir öğretmenlik becerileri listesi verilmiştir. Bu beceriler, eğitim bilimleri, özel öğretim yöntemleri ve okullardaki uygulama çalışmaları yardımıyla öğrenilecek ve alıştırmalarla beklenen düzeylere eriştirilecektir.

1. ALAN BİLGİSİ

- 1.1. Alanına ilişkin temel bilgileri (kavram, olgu, ilke, genelleme, yasa, model, kuram vb.) ve bu bilgileri ele alma yollarını (işlem yolu, teknik, yöntem vb.) anlama
- 1.2. Gerekli oldukça, alanındaki bilgilerini daha üst düzeylere çıkarma
- 1.3. Konu alanı ile ilgili öğretim programları (müfredat) üzerinde bilgi sahibi olma

2. ÖĞRETME-ÖĞRENME SÜRECİNİ YÖNETME

2.1. Plan yapma ve ders hazırlığı

- 2.1.1. Hedef davranışları açık bir şekilde ifade etme
- 2.1.2. Sınıf çalışmalarını, ders programında ve ders planında öngörülen şekilde planlama
- 2.1.3. Dersi, ilgili davranışsal hedeflere eriştirecek biçimde planlama
- 2.1.4. Dersi, çeşitli öğretim-öğrenme etkinliklerinden yararlanacak şekilde planlama
- 2.1.5. Uygun öğretim-öğrenme araç gereçlerini seçme veya hazırlama
- 2.1.6. İyi düzenlenmiş ve bütünlüğe sahip ders planı hazırlama
- 2.1.7. Öğrenmelerin sürekliliğini ve aşamalılığını sağlama (eldeki üniteden önce ve sonra öğrenilenleri uygun şekilde ilişkilendirme)

2.2. Öğretim yöntemlerinden yararlanma

- 2.2.1. Öğrencilerin yaşlarına, önceki öğrenme düzeylerine ve yeteneklerine uygun yöntemlerden yararlanma
- 2.2.2. Çeşitli öğretim yöntemlerinden yararlanma
- 2.2.3. Sınıftaki bütün bireyler ve gruplarla etkileşim kurma
- 2.2.4. Öğrenciler için gerçekçi ve onları, yapabileceklerinin en iyisini yapmaya sevk edebilecek derecede yüksek beklentiler belirleme
- 2.2.5. Öğretim-öğrenme araç gereçlerini uygun ve etkili kullanma
- 2.2.6. Elektronik araçlar ve bilgisayar yazılımları gibi bilişim teknolojilerinden yararlanma

2.3. İletişim kurma

- 2.3.1. Açık olarak tanımlanmış ve kolayca anlaşılabilen yönergeler sunma ve bunları öğretim-öğrenme sürecinde uygun şekilde zamanlama
- 2.3.2. Açık olarak tanımlanmış ve kolayca anlaşılabilen açıklamalar sunma ve bunları öğretim-öğrenme sürecinde uygun şekilde zamanlama
- 2.3.3. Zamanında ve etkili sorular sorma
- 2.3.4. Sesini etkili şekilde kullanma ve gerektiğinde değiştirme
- 2.3.5. Öğrencilerden gelen dönütlere (feedback) duyarlı olma ve bunlardan yararlanma
- 2.3.6. Dili, duruma uygun biçimde ve gereken somutluk-soyutluk düzeyinde kullanma

2.4. Sınıf yönetimi ve öğrencilerle ilişkiler

- 2.4.1. Derslerini amaçlı ve düzenli bir biçimde sürdürme
- 2.4.2. Derslerini zamanında ve etkili bir şekilde başlatma ve yine aynı şekilde

bitirme

- 2.4.3. Öğrencilere ve konuya uygun nitelikte bireysel öğretim, küçük grup ve sınıf öğretimi yöntemlerinden yararlanma
- 2.4.4. Öğrencilerle ilişki ve etkili öğretme-öğrenme etkileşimi kurma
- 2.4.5. Öğrencilerin dikkatini çekme, onları öğrenmeye güdüleme, onların ilgi ve güdülerini devam ettirme
- 2.4.6. Ceza ve övgüyü uygun ve etkili kullanma
- 2.4.7. Kesinti ve müdahaleler karşısında uygun önlemler alma
- 2.4.8. Gerçekçi ve iyi hedefler belirleme; bunların gerçekleşme derecelerini objektif ve güvenilir bir biçimde değerlendirme; sonuçları kendini geliştirmede kullanma
- 2.4.9. Sınıfta, öğrencilerin kendilerini ifade edebilmelerine imkan sağlayacak demokratik bir ortam oluşturma

2.5. Öğrencilerin öğrenmelerini değerlendirme ve kayıt tutma

- 2.5.1. Öğrencilerin ürünlerini kısa zamanda puanlama ve sonuçları, öğrencinin nasıl gelişeceğine ilişkin dönütlerle birlikte verme
- 2.5.2. Öğrencinin ilerleyişini, ulusal normları, varsa uygun olan diğer ölçütleri kullanarak değerlendirme
- 2.5.3. Yapılan etkinliklerin ve sağlanan gelişmenin kayıtlarını tutma

3. ÖĞRENCİ KİŞİLİK(REHBERLİK) HİZMETLERİ

- 3.1. Okul yönetimi ile ilgili ilke ve işlemleri bilme
- 3.2. Kendi grubundaki öğrencilerle güven verici ilişkiler kurma ve onların sağlıklı ve dengeli birer kişilik geliştirmelerinden sorumluluk duyma
- 3.3. Bireysel ihtiyaçlara ve grup ihtiyaçlarına duyarlı olma
- 3.4. Okuldaki öğrenci kişilik hizmetlerine (rehberlik çalışmaları ve ders dışı etkinlikler) katkıda bulunma

4. KİŞİSEL VE MESLEKİ ÖZELLİKLER

- 4.1. Zamanı iyi kullanma
- 4.2. Danışma, önerilerden yararlanma
- 4.3. Diğer öğretmenlerle iş ilişkileri kurma
- 4.4. Diğer öğretmenlerle mesleğiyle ilgili bilgi alışverişinde bulunma
- 4.5. Toplantı, hizmet-içi eğitim, araç gereç hazırlama gibi okul etkinliklerine katılma
- 4.6. Öğrenci velileriyle iyi ilişkiler kurma
- 4.7. Okulun tümünü ilgilendiren etkinliklere katılma
- 4.8. Kendi performansı üzerinde düşünme ve gelişme için uygun girişimlerde bulunma
- 4.9. Mesleki davranış ve görünüm standartlarına uyma

BÖLÜM 4

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERSİ

Dersin Tanımı ve Kapsamı

Öğretmenlik Uygulaması dersi, uygulama okulunun ders öğretmenleri ile sorumlu öğretim elemanlarının ortak gözetiminde haftada sekiz (8) saat ve en az bir yarı yıl (dönem) devam eden bir ders olarak düzenlenir. Bu sekiz saatin altı saatlik uygulama kısmı uygulama okulunda ve iki saatlik teorik kısmı Fakültede işlenir. Öğretmenlik uygulaması boyunca öğretmen adayı sınıfı değişik çalışmalarda gözleyebilecek, değişik sınıflarda öğretmenlik yapabilecek ve öğretmen olmanın ne demek olduğunu daha iyi anlayacaktır.

Uygulama öğretmeni, öğretmen adayını belli bir programa göre baştan sona gözlemeli; ancak bu, her dersin gözlenmesi şeklinde olmamalıdır. Öğretmen, izlediği dersle ilgili gözlemlerini gözlem formuna işlemeli ve dersin tamamını, dersten sonra öğretmen adayıyla gözden geçirmelidir. Öğretmen adayı da, öğretmenle görüşmelerinde üzerinde durulan noktaları, bunlarla ilgili önerileri dikkatle not almalı; bu öneriler üzerinde düşünmeli; çalışmalarında, bunları da dikkate alarak devam etmelidir.

Uygulama öğretmeni, öğretmen adaya rehberlik edecektir ancak, her dersle ilgili hazırlıkların yapılmasından, dersin planlanan şekilde gerçekleştirilmesinden ve dersten sonra yapılacak işlerin tamamlanmasından aday sorumludur. Öğretmenlik uygulamasında başka bir öğretmen adayı ile birlikte çalışıp yardımlaşmak başarıyı artırabilir.

Öğretmenlik Uygulaması dersi; ders izleme, uygulama öğretmeni nezaretinde ders anlatma, sınav sorusu hazırlama, sınav kağıdı okuma, nöbet tutma, idari işlemlerin gözlemlenmesi gibi bir öğretmenin çalışma alanına giren bütün faaliyetleri kapsar. Öğretmen adayları bir dönemdeki derslerin yaklaşık üçte birini gözlem yaparak geçirdikten sonra, uygulama öğretmenin uygun görmesi ile ders anlatmaya başlarlar. Öğretmenlik uygulaması fakültedeki dönem süresince devam eder. Bu sürenin sonunda öğretmen adayı bir uygulama dosyası hazırlayarak uygulama öğretim elemanına teslim eder.

Öğretmenlik Uygulaması etkinliklerinin amacına uygun bir biçimde gerçekleştirilmesi için **Ekler** bölümündeki **Öğretmenlik Uygulaması Dersi Çalışma Planının ilk hafta** hazırlanması ve bu planlamaya uyulması gerekmektedir.

Öğretmen adayları, öğretmenlik uygulaması dersine %80 oranında devam etmek zorundadır. Gerek teorik gerek uygulama dersine devam etme şartını yerine getirmeyen öğrenciler Öğretmenlik Uygulaması dersinden başarısız sayılırlar. Ayrıca öğretmen adayları her hafta **Ekler** bölümündeki **Yoklama** ve **Devam Çizelgelerindeki** ilgili yerleri imzalamaları ve **Devam Çizelgesindeki** ilgili yerleri doldurup uygulama öğretim elemanına teslim etmeleri gerekmektedir.

Öğretmen adayları, uygulama yaptıkları okullarda yürürlükte olan disiplin, kılık kıyafet, amir-memur, öğretmen-öğrenci ilişkileri vb. gibi hususları düzenleyen kurallara uymak zorundadırlar.

Öğretmenlik Uygulaması dersinin değerlendirilmesi; öğretmen adayının, gözetimlerine verildiği öğretim elemanı ile uygulama öğretmeni tarafından yapılır. Uygulama öğretmeni, öğretmen adayını ders izleme, ders anlatma, sınav sorusu hazırlama, sınav kağıdı okuma, nöbet tutma, idari işlemlerin gözlemlenmesi gibi uygulama süresince yapılan bütün çalışmalarını dikkate alarak değerlendirir ve bu değerlendirme sonucunda verilecek not adayın ara sınav notu yerine geçer. Değerlendirme yapılırken **Ekler** bölümündeki **Ders Gözlem Formundaki** kriterlerin göz önünde bulundurulmasında yarar bulunmaktadır.

Uygulama öğretmen elemanı her adayın en az bir uygulama dersini izlemek zorundadır.

Uygulama dersinin değerlendirilmesi sırasında **Ekler** bölümündeki **Ders Gözlem Formu** dikkate alınır. Bu deneme dersi ile öğretmen adayının hazırladığı dosyanın incelenmesi sonucunda verilecek not adayın yarıyıl sonu notu olarak değerlendirilir. Uygulama öğretmeni ve uygulama eğitim elemanı doldurduğu Ders Değerlendirme Formunu öğretmen adayına dersin bitiminde gösterir, öğretmen adayının güçlü ve zayıf yönlerini belirleyen, sözlü ya da yazılı yapıcı dönütler verir.

Uygulama öğretmenleri danışmanlıklarına verilen öğretmen adaylarına ait **Ekler** bölümündeki **Not Çizelgesi** ile **Devam Çizelgesini** okul idaresine teslim ederler. Uygulama Okulu Müdürlüğü bu belgeleri Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanlığına resmi yazı ile gönderirler. Bu formlar **Ekler** bölümündeki **Yoklama Çizelgesi** ile birlikte okulun son haftası (14. Hafta) Perşembe günü ilgili eğitim elemanına teslim edilir.

Öğretmenlik Uygulaması tamamlandığında, öğretmen adayları aşağıdaki özellikleri kazanmış olmalıdırlar:

- ✓ Derslerin öğretim programları, çalışma şekilleri, ders kitapları, öğrenci dosyaları, not defterleri, ölçme ve değerlendirmeler de dahil olmak üzere, eğitimin çalışma alanlarına giren yılları ile ilgili hedeflerini anlamış olma,
- ✓ Bir sınıftaki öğrencileri organize etme, kontrol altına alma, onlarla iletişim kurma ve onları aktif bir biçimde öğretme-öğrenme sürecine katmada deneyim kazanmış olma,
- ✓ Öğrencilere bilgi verme, beceri kazandırma ve onları öğrenmeye güdüleme amaçlarıyla yararlanabileceği teknikler geliştirmiş ve bunlardan etkili biçimde yararlanma gücü kazanmış olma,
- ✓ Okul toplumu ile bütünleşmiş ve öğretmenler ekibinin bir üyesi olarak çalışmış olma,
- ✓ Öğretmenlikte yeterliğini değerlendirmiş; güçlü yönlerini geliştirmiş, zayıf yönlerini düzeltilmiş olma,
- ✓ Kurumsal bilgi birikiminden uygulamada yararlanabilecek hale gelmiş olma.

Öğretmen Adayı Dosyaları

Okullardaki uygulama çalışmaları sırasında öğretmen adayları okullarda yaptığı bütün çalışmalarla ilgili kayıtları içeren bir dosya tutmalıdır. Dosyanın, istenmesi halinde, adayla birlikte çalışan uygulama öğretmenine ve fakülte öğretim elemanına gösterilmek üzere hazır bulundurulması gerekir. Öğretmen adayı okulda kendisiyle birlikte çalışan uygulama öğretmeninden başka bir öğretmenle de çalışma yapıyorsa o öğretmen de bu dosyayı görmek isteyebilir. Okullarda yapılan uygulama çalışmaları ile ilgili kayıtları ve bunlarla ilgili olarak öğretmen adayının kendi notlarını içeren dosya, adayın mesleki gelişmesinin bir kayıttır. Dosya, fakülte öğretim elemanı ile öğretmen adayı arasındaki düzenli görüşmeler sırasında bir başvuru dokümanı olarak kullanılabilir; öğretmen adayının okullardaki uygulama çalışmalarında sağladığı başarının değerlendirilmesinde de önemli bir kanıt olabilir.

NOTLAR:

1. Günlük planlar el yazısı ile ya da bilgisayar ortamında yazılmalıdır. Fotokopi kesinlikle kabul edilmeyecektir. Ayrıca derste anlatılacak her şey ders planında mevcut olmalıdır. Günlük plan hazırlanırken çalışma planının dışına çıkılmayacaktır.
2. Uygulama okulundaki öğretmen adayları herhangi bir sorunla ilgili öncelikli olarak uygulama öğretim elemanı ile iletişime geçmelidir. Problem anabilim dalı içerisinde çözülemezse, gerekli görüldüğünde Fakülte Koordinatörüne iletilmelidir.

Okuldaki Uygulama Öğretmeninin Yapması Gerekenler

- ✓ **Çalışma Planı** hazırlanırken öğretmen adaylarına görüşlerini bildirerek yardımcı olmak,
- ✓ Öğretmen adaylarına okul içinde veya sınıf ortamında nasıl hareket etmesi gerektiği konusunda rehberlik etmek,
- ✓ Öğretmen adayının okuldaki çalışmasını izlemek,
- ✓ Öğretmen adaylarının **Günlük Devam Çizelgeleri** ve **Yoklama Çizelgesinin** doldurulmak,
- ✓ **Ders Gözlem Formunun** doldurup öğretmen adayına notunu vermek,
- ✓ Dönem sonunda **Not Çizelgesini** doldurup **Yoklama Çizelgesi** ile birlikte okulun son haftası Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanlığına resmi yazı ile gönderilmesini sağlamak,
- ✓ Öğretmen adayları herhangi bir sorunla karşılaştıklarında onlara yardımcı olup gerektiğinde ilgili öğretim elemanı ve Fakülte koordinatörü ile iletişim halinde olmak.

Uygulama Öğretim Elemanının Yapması Gerekenler

- ✓ İlk hafta öğretmen adayları ile birlikte uygulama okuluna giderek öğretmen adayı ile okul arasında koordinasyonu sağlamak,
- ✓ Dönem içinde öğretmen adayının anlatacağı **en az bir dersi dinleme**,
- ✓ Öğretmen adaylarının **Yoklama Çizelgelerini** kontrol etmek,
- ✓ Öğretmen adayları herhangi bir sorunla karşılaştıklarında onlara yardımcı olup gerektiğinde Fakülte koordinatörü ile iletişim halinde olmak,
- ✓ Öğretmen adayının dönem boyunca yaptığı çalışmalar (günlük plan hazırlama, ders anlatma, derse devam etme) ve uygulama okulundan gelen **Ders Devam Çizelgeleri** ile **Not Çizelgesi** 'ne bakarak öğretmen adaylarının notunu vermek.

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Fakültenin belirlediği esaslara göre, uygulamadan sorumlu öğretim elemanı ve uygulama öğretmeni öğretmen adayının başarısını ortaklaşa değerlendirir. Öğretmenlik uygulaması değerlendirme formu öğretmen adayının öğretmenlik becerilerindeki gelişmelerini özetlemeye elverişli bir yapıdadır. Gözlem sırasında doldurulan formların bir kopyası öğretmen adayına verildiğinden, öğretmen adayı gelecekteki çalışmalarını bu formda belirtilen görüşlerden yararlanarak zayıf yönlerini öğretmenlik uygulaması bitmeden önce düzeltebilir ve öğretmenliğe daha nitelikli olarak başlama olanağı bulabilir.

- Öğretmenlik uygulaması sırasında öğretmen adayının düzenlediği dosya adayın öğretmenlik uygulaması dersinde gösterdiği gelişmelerin ve yaptığı etkinliklerin değerlendirilmesinde en önemli ölçüttür.
- Gözlem yapan uygulama öğretmeni ya da uygulama öğretim elemanı doldurduğu ders gözlem formunu öğretmen adayına dersin bitiminde gösterir, öğretmen adayının güçlü ve zayıf yönlerini belirleyen, sözlü ya da yazılı yapıcı dönütler verir.
- Öğretmen adayının, öğretmenlik uygulamasında gösterdiği gelişmeler ve eriştiği öğrenme düzeyi ders gözlem formları esas alınarak izlenir. Bu ders gözlem formlarına dayalı olarak öğretmen adayının uygulama başarı notu öğretmenlik uygulaması değerlendirme formu doldurularak belirlenir. Bu form, uygulama öğretim elemanı ve uygulama öğretmeni tarafından doldurulur, ancak öğretmen adayının başarı notu uygulama öğretim elemanınca verilir.

- **Öğretmenlik Uygulaması Dersinin ara sınav notu, dersin öğretim elemanı tarafından verilir. Öğretmen adaylarının ilk yedi haftada yaptıkları projelerden aldıkları notların ortalaması alınarak hesaplanır.**
- **Öğretmenlik Uygulaması Dersinin yılsonu sınav (final) notu; uygulama öğretmenin ders gözlem formlarına verdiği notların (100 üzerinden) ortalamasının %50'si, öğretim elemanının ders gözlem formlarına verdiği notların (100 üzerinden) ortalamasının %20'si ve öğretmen adaylarının 14 haftalık projelerden aldığı puanların (100 üzerinden) ortalamasının %30'unun toplamı alınarak hesaplanır.**

Ders gözlem formu ve öğretmenlik uygulaması değerlendirme formu ile ilgili açıklamalar ve form örnekleri aşağıda verilmiştir.

DERS GÖZLEM FORMU

Ders gözlem formu, öğretmen adayının sınıf içi öğretim becerilerini ölçmek ve değerlendirmek amacıyla düzenlenmiştir. Bu formda yer alan maddeler öğretmen yeterliklerinden özellikle sınıf içerisinde gözlenebilir olanlarını içermektedir. Bu formu kullanmanın iki temel amacı bulunmaktadır:

- 1 Öğretmen adayına öğretmenlik uygulaması sırasında vereceği örnek derslere ilişkin dönüt vermek,
- 2 Uygulama öğretmeni ve uygulama öğretim elemanına öğretmenlik uygulaması değerlendirme formunu doldurabilmeleri için veri sağlamaktır.

Her öğretmen adayı, bu form kullanılarak olanaklar ölçüsünde sıkça gözlenmelidir. Öğretmen adayında gözlenebilen özellikler formda işaretlenmelidir. Bu form, öğretmen adayının öğretim sürecinde, uygulama öğretmeni ve uygulama öğretim elemanınca doldurularak öğretmen adayına verilmelidir. Bu formun bir kopyası öğretmen adayının gelişimini izlemek amacıyla dosyasına konmalıdır.

Öğretmen adayının her yeterlik alanında yapmış olduğu çalışmalara ilişkin düşünceler gözlemci tarafından formun ilgili bölümüne yazılacaktır. Öğretmen adayına bu şekilde verilecek olan formdaki ilgili bölüme aday da kendi görüşlerini yazarak imzalayacak ve gözlemciye geri verecektir.

Bu ders gözlem formu herhangi bir alana özgü hazırlanmadığından bazı alanlara ilişkin özel yeterlikleri ve davranışları gözlemeye elverişli olmayabilir. Bu durumlarda gözlemi yapan kişi kendi kanısını formun açıklama ve yorumlar bölümünde ifade edebilir.

Bu bölümde yer alan formlar ve açıklamalar Fakülte-Okul İşbirliği, ©YÖK 1998 Bölüm 4'den alınmıştır.

GÖZLEM FORMLARININ KAYDININ TUTULMASI

Öğretmenlik Uygulaması dersi, öğretmen adayının, uygulama öğretmenin, uygulama öğretim elemanının ve muhtemelen diğer öğretmenlerin öğretmen adayı tarafından verilen dersi gözlemlemesini gerektirmektedir. Bu gözlemler özellikle öğretmenlik uygulamasında önemlidir ve öğretmen adayının alacağı nota etkisi olacaktır.

Gözlem Formu Kaydı, öğretmen adayının sınıfta verdiği dersi izleyen uygulama öğretim elemanı ve uygulama öğretmeni tarafından ayrı ayrı doldurulmalıdır.

Öğretmenlik Uygulamasında öğretmen adayı çeşitli öğretme tekniklerini kullanarak bütün bir derste öğretmenlik yapacaktır. Gözlemci, gözlenen her ders için Gözlem Formu Kaydı'nı doldurur.

Öğretmen adayı formu dosyasında bulundurur ve gözlemcinin formu öğretmen adayına geri vermeden önce doldurmuş olmasını sağlar. Dönem sonunda form öğretmen adayı tarafından uygulama öğretim elemanına verilir.

DÖNÜT VERME

Öğretmenlik Uygulamasında, gözlem yapan uygulama öğretmeni ya da uygulama öğretim elemanı, öğretim elemanları tarafından kullanılan gözlem formunu da doldurur ve öğretmen adayına dönüt verir.

Verilen bu dönüt önemlidir. Öğretmen adayının ders vermesini gözleyen uygulama öğretmeni ya da uygulama öğretim elemanı, öğretmen adayına performansı hakkında tam ve dikkatli dönüt vermelidir. Bu, öğretmen adayının deneyiminden yararlanması ve öğretmenlik becerilerini geliştirmesi için en iyi yoldur.

Bir dersle ilgili dönüt verme gözlemcinin beceri göstermesini ve anlayışını gerektirir. Gözlemci, öğretmen adayı ile olan tartışmayı yönlendirecektir. Öğretmen adayının performansını değerlendirirken nazik ve dikkatli fakat aynı zamanda dürüst ve açık olmalıdır. Dönüt vermeye ilişkin olarak aşağıdaki konular dikkate alınmalıdır.

- Dönüt dersten sonra mümkün olan en kısa süre içinde verilmelidir. Bunun dersin verildiği sınıfta, hemen öğrenciler çıktıktan sonra yapılması en iyisidir. Böylece karatahtadaki yazılardan ve diğer yardımcı araçlardan kolayca yararlanılabilir ve sınıftaki öğrencileri, oturumu ve olayları hatırlamak daha kolay olur.
- Gözlemcinin yaptığı gözlemlerle ilgili olarak bir gözlem formu doldurmuş olması ve/veya yazılı notlar almış olması gerekecektir. Öğretmen adayıyla yaptığı sözlü değerlendirme sırasında bu yazılı değerlendirmelerinden yararlanacaktır.
- Dönüt ayrıntılı ve anlaşılır olmalıdır. Yaklaşık olarak 15 ila 30 dakika kadar sürecektir. Hem genel, hem de özel faktörleri içerecektir. Değerlendirme formunda belirtilen bütün konuları kapsayacaktır.
- Dönüt sırasında öğretmen adaylarının kendi öğretimlerini değerlendirebilmelerine yardımcı olunmalıdır. Adaylar dönüt sırasında etkin olmalıdırlar.
- Dönüt övgü, eleştiri ve alternatif öğretim yöntemleri ile ilgili öneriler içermelidir.
- Dönütte ortaya konan konular önem sırasına göre belirtilmelidir.
- Dönütün yapısı dersin amaçları ve öğrencilerin öğrenmeleri ile ilgili olmalıdır.
- Dönütün verilmesinden sonra gözlemci, gelecek gözlemden önce üzerinde çalışılması gereken birkaç konu hakkında öğretmen adayıyla bir karara varacaktır.
- Öğretmen adayına verilen sözlü dönüt, yazılı halde de kendisine iletilmelidir.
- Öğretmen adayı bunu dosyasında ilgili dersin notlarının bulunduğu bölümün sonuna koyacaktır.

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI

EKLER

1. Öğretmenlik Uygulaması Çalışma Planı
2. Gözlem Formu
3. Not Çizelgesi
4. Yoklama Çizelgesi
5. Günlük Devam Çizelgesi
6. Değerlendirme formu

KAFKAS ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ
20... – 20... ÖĞRETİM YILI YARIYILI

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERSİ ÇALIŞMA PLANI

HAFTA	ETKİNLİKLER
1	Dönem planı ve uygulama dosyası hazırlanır.
2	Ünitelendirilmiş Yıllık Plan hazırlanır.
3	Uygulama okulu brifing dosyasının fotokopisi alınır, incelenir.
4	Öğretmende bulunması gereken yeterlikler hazırlanır.
5	Okul aile işbirliği çerçevesinde yapılacak olan çalışmaları inceler.
6	Sınıf düzeyinde yapılan rehberlik çalışmaları etkinliklerini inceler.
7	Yoklama defteri ve sınıf defterinin birer sayfası kopya alınır, incelenir.
8	Zümre toplantısı karar örnekleri dosyaya konur.
9	Şube öğretmenler toplantısı karar örnekleri dosyaya konur.
10	E-okul sistemine not girilmesi, kabul ve kayıt işlemleri
11	Yazışma evrak örnekleri (fotokopi) alınır. Resmi yazışma kurallarını inceler.
12	Desimal dosya sisteminin numaralandırılmasını inceler.
13	Personelin görev, yetki, sorumluluklarını ve özlük haklarını inceler.
14	Öğrenci başarının (bireysel ve grup olarak) değerlendirilmesi
15	Rehber/Ders öğretmeninden örnek BEP planı alır, inceler (Kaynaştırma öğrencileri için).

Not: Öğretmen adaylarının günlük planı kendilerinin hazırlamaları (fotokopi olmayacak) gerekmektedir.

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERSİ GÖZLEM FORMU

ÖĞRETMEN ADAYI		OKUL	
GÖZLEMCİ		SINIF	
KONU		ÖĞRENCİ SAYISI	
		TARİH	

- Değerlendirme formundaki maddelerin karşısında bulunan kısaltmaların anlamı:
(E)=Eksiği var (K)=Kabul edilebilir (İ)= İyi yetiştirilmiş **NOT: Uygun olan seçeneği (+) ile işaretleyiniz.**

YETERLİK ALANLARI VE ÖĞRETMEN YETERLİKLERİ	E	K	İ	AÇIKLAMA VE YORUMLAR
1. KONU ALANI BİLGİSİ:				
✓ Temel kavramları bilme				
✓ İlke ve kavramları mantıksal tutarlılıkla ilişkilendirme				
✓ Konunun gerektirdiği görsel ve sözel dili kullanabilme				
✓ Konu ile alanın diğer konularını ilişkilendirebilme				
2. ALAN EĞİTİMİ:				
✓ Özel öğretim yöntem ve tekniklerini bilme				
✓ Öğretim teknolojilerinden yararlanma				
✓ Yanlış kavramları belirleyebilme				
✓ Öğrenci sorularına uygun cevaplar verme				
✓ Öğrenme ortamının güvenliğini sağlayabilme				
3. PLANLAMA:				
✓ Ders planını düzenli biçimde yazabilme				
✓ Amaç ve kazanımları açık biçimde ifade edebilme				
✓ Kazanımları uygun yöntem ve teknikler belirleyebilme				
✓ Uygun materyal seçme ve hazırlayabilme				
✓ Kazanımlara uygun değerlendirme biçimleri belirleyebilme				
✓ Konuyu önceki derslerle ilişkilendirebilme				
4. ÖĞRETİM SÜRECİ:				
✓ Çeşitli öğretim tekniklerini kullanabilme				
✓ Zamanı etkili kullanabilme				
✓ Öğrencilerin etkin katılımın sağlama				
✓ Öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alma				
✓ Öğretim materyallerini sınıf düzeyine uygun kullanabilme				
✓ Özetleme ve uygun dönütler verebilme				
✓ Konuyu yaşama ilişkilendirebilme				
✓ Kazanımlara ulaşma düzeyini değerlendirebilme				
5. SINIF YÖNETİMİ:				
✓ Derse uygun giriş yapabilme				
✓ Dikkat çekebilme ve güdüleyebilme				
✓ Demokratik ortamı sağlayabilme				
✓ Engellemelere karşı önlemler alabilme				
✓ Övgülerden ve yaptırımlardan yararlanma				
✓ Dersi toparlayabilme ve ödevler verebilme				

✓ Öğrencileri sınıftan çıkarmaya hazırlanabilme				
	E	K	İ	AÇIKLAMA VE YORUMLAR
6. İLETİŞİM				
✓ Öğrencilerle iletişim kurabilme				
✓ Anlaşılır yönergeler verebilme				
✓ Düşündürücü sorular sorabilme				
✓ Ses tonunu etkili olarak kullanabilme				
✓ Öğrencileri ilgiyle dinleme				
✓ Sözel ve beden dilini etkili biçimde kullanabilme				
TOPLAM				NOT

Özet Bilgi:

Öğretmen adayının yukarıdaki yeterlik alanlarının her birinde yapmış olduğu çalışmalara ilişkin düşünceler

GÖZETMEN

İMZA

Öğretmen adayının görüşleri (varsa)

İMZA

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERSİ NOT ÇİZELGESİ

Tarih:../../20...

Bölümü/Programı :.....
Uygulama Okulu :.....
Uygulama Öğretmeni :.....

Sıra No	Öğretmen Adayının Numarası	Öğretmen Adayının Adı-Soyadı	Notu
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

Uygulama Öğretmeni
İmza

Okul Müdürü
İmza-Mühür

T.C.
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ

20... - 20... ÖĞRETİM YILI YARIYILI
ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERSİ
GÜNLÜK DEVAM ÇİZELGESİ

ÖĞRETMEN ADAYININ					
ADI SOYADI:					
NUMARASI:					
PROGRAMI VE ÖĞRETİM TÜRÜ:					
UYGULAMA OKULU:					
GÖZLEMLER					
Tarih ve Saat	Gözlenen Sınıf/Saat	İşlenen Konu	Ders Kitabı	Öğretmenin Adı Soyadı	Öğretmenin İmzası
1. Saat .../.../20...					
2. Saat .../.../20...					
3. Saat .../.../20...					
4. Saat .../.../20...					
5. Saat .../.../20...					
6. Saat .../.../20...					